

TÜRKİYE

FELSEFE STRATEJİSİ

Giriş

2005 yılında, Türkiye'nin girişimiyle UNESCO, bir sektörlerarası Felsefe Stratejisini kabul etmiş ve 2006 yılında bu Stratejiyi yürütmeye başlamıştır.

UNESCO, daha önce, yine bizim girişimimizle, Kasım ayının üçüncü Perşembesini Dünya Felsefe Günü ilân etmiş, bu Gün de 2002, 2003 ve 2004 yıllarında UNESCO'nun Merkezinde görkemli bir şekilde ve yaklaşık 80 ülkede çeşitli felsefe etkinlikleriyle kutlanmıştır. Dünya Felsefe Günü'nün büyük kutlaması 2005 yılında Şili'de, 2006'da Fas'ta, 2007'de Türkiye'de, 2008'de İtalya'da, 2009'da da Rusya'da yapılmıştır.

Bu Gün vesilesiyle çeşitli ülkelerde yaygınlaşan felsefe etkinlikleri ve saptanan ihtiyaçlar, Felsefe için de bir UNESCO Stratejisinin gerekliliğine ilişkin düşüncüyü pekiştirmiş, böylece de Felsefenin bütün dünyada yeni bir ivme kazanmasını sağlamış, ama aynı zamanda Felsefeden beklenenlerin de artmasına yol açmıştır. İşte UNESCO Felsefe Stratejisi bu beklentilere cevap vermek için hazırlanmıştır.

Türkiye'nin girişimiyle dünya düzeyinde geliştirilen *UNESCO Felsefe Stratejisinin* Türkiye'de de uygulanmaması düşünülemez.

UNESCO Stratejisi esas alınarak, aşağıda ana çizgileri sunulan böyle bir ulusal stratejinin Türkiye Felsefe Kurumu tarafından, UNESCO Türkiye Milli Komisyonu Felsefe İhtisas Komitesinin işbirliğiyle, yürütülebileceği düşünülmektedir.

Bu ulusal stratejinin temel amaçları, ülkemizin insanlarına olan bitenler üzerine felsefi/etik bilgilere dayanarak kendi adına düşünmelerine yardımcı olmak, bunun asgarî donanımını oluşturan bazı kavramların açık felsefi bilgisinin olabildiğince çok yayılmasına zemin hazırlamak ve her düzeydeki felsefe eğitiminin bu amaçlara ulaştırma umudunu veren bir şekilde gerçekleştirilmesine katkıda bulunmaktadır.

Ulusal Felsefe Stratejisinin Ana Hedefleri

Çoğu, UNESCO'nun Felsefe Stratejisiyle aynı olan bu hedefler şunlardır:

- Bir fikir laboratuvarı yaratmak,
- Belli başlı ulusal bilim kuruluşları arasında ve bunlar ile siyasetçiler ve genel olarak karar vericiler arasında belirli konular üzerinde diyalogu geliştirmek,
- İlk, orta ve yükseköğretimde felsefe eğitiminin kalitesini yükseltmek,

- Yaygın felsefe eğitimini geliştirmek, bunun için de TRT’de güncel konular üzerine düzenli felsefe programlarının yapılmasını sağlamak ve bu programların hazırlığını yapmak,
- Felsefe eğitimcilerinin kendilerini sürekli olarak geliştirebilmelerine olanak hazırlamak ve uluslararası çalışmalara katılabilmelileri için gerekli donanımı edinmelerine yardımcı olmak,
- Araştırma ve eğitim için gerekli temel gereçleri (sözlük, bibliyografya, sorumlu bir şekilde yapılmış çeviriler v.b.) hazırlamak,
- Türk felsefesini Türkçe okuyamayanlara ulaşılabilir kılmak,
- İnsan haklarının felsefi araştırmalarını teşvik etmek ve bu hakların felsefi/etik eğitimini geliştirmek,
- Bu hedefler doğrultusunda, uluslararası işbirliği yapmak.

Stratejinin Yürütülmesi

Bu Strateji, beş kişilik bir grup ve ona bağlı bir Sekreteryaya tarafından, Türkiye Felsefe Kurumuna bağlı olarak ve UNESCO Türkiye Milli Komisyonu Felsefe İhtisas Komitesinin katkılarıyla yürütülür.

Grup, ihtiyaç duyduğu konularda alt çalışma grupları oluşturur ve diğer ilgili kuruluşlarla işbirliği yapar.

Stratejinin Programları

UNESCO’nun programlarıyla hemen hemen aynı olan bu programlar şunlardır:

1. Dünya ve ülke problemleri karşısında felsefe.
2. Türkiye’de felsefe eğitimi.
3. Türkiye’de felsefi düşüncenin ve felsefe araştırmalarının geliştirilmesi.

Böyle bir proje ilkece uygun görüldüğü ve bazı alt projeler için gerekli malî destek sağlandığı takdirde, her program için bir “eylem planı” ayrıntılı bir şekilde geliştirilecektir.